

Η ΓΕΡΜΑΝΙΑ ΣΤΟ ΕΠΙΚΕΝΤΡΟ ΤΗΣ ΚΡΙΣΗΣ (του Σταύρου Χριστακόπουλου)

✘ Παρατηρώντας τα δημοσιεύματα των διεθνών ΜΜΕ μετά το αποτέλεσμα του πρώτου γύρου των **γαλλικών** εκλογών και την παραίτηση της **ολλανδικής** κυβέρνησης, το συμπέρασμα είναι ευκρινές: Η Γερμανία βρίσκεται υπό συνεχές σφυροκόπημα. **Γιατί** όμως;

Ήρθε η ώρα της **ρεβάνς** των ευρωπαϊκών λαών που πυροβολούνται από τη λιτότητα; Ή μήπως ήρθε η ώρα να **πιεστεί** η Μέρκελ και να υποχωρήσει στις διαθέσεις των αγορών;

Η **απάντηση** δεν είναι μονοσήμαντη.

Από τη μια πλευρά πράγματι η εξέλιξη στα **δημοσιονομικά**, αλλά και στους **κοινωνικούς** δείκτες των χωρών που βρίσκονται υπό τη σκέπη των μνημονίων και των δανειακών συμβάσεων είναι **τραγική**. Το μοντέλο αντιμετώπισης του υπερβολικού δανεισμού με νέα δάνεια και των ελλειμμάτων με λιτότητα αποδείχθηκε ήδη **καταστροφικό**.

Η κοινωνική καταστροφή όμως πάει πάντα πακέτο με την **αμφισβήτηση** – ή και την **κατάρρευση** – της εμπιστοσύνης προς τα κόμματα εξουσίας στις χώρες που επέλεξαν αυτόν τον δρόμο. Καθώς μειώνεται δραματικά η **πολιτική νομιμοποίηση** αυτών των σχημάτων, πολλά εκ των οποίων έχουν πίσω τους ιστορία δεκαετιών, εκλείπει σταδιακά η δυνατότητα επιβολής και εφαρμογής των συμφωνημένων τερατουργημάτων.

Η κρίση έγινε πολιτική

Αυτή η πολιτική κατάρρευση έχει άμεση **συνέπεια** την άνοδο πολιτικών σχηματισμών οι οποίοι στα μάτια των οπαδών της ορθοδοξίας του ευρώ και των εμπνευστών του Δημοσιονομικού Συμφώνου μοιάζουν με **τέρατα** της Αποκάλυψης – σε πολλές περιπτώσεις, ειδικότερα όπου η **Άκρα Δεξιά** ανεβαίνει αλματωδώς,

δεν έχουν άδικο...

Στην πραγματικότητα βεβαίως **δεν υπάρχει** ακόμη κάποιο κύμα σφοδρής και συγκροτημένης αμφισβήτησης των κεντρικών επιλογών της ευρωζώνης. Όμως το γυαλί έχει **ραγίσει** και η επέκταση της κρίσης προς τον **πυρήνα** της ζώνης του ευρώ, ο οποίος σταδιακά περνά στο επίκεντρο της προσοχής των αγορών και στη δίνη χρέους και ελλειμμάτων, υπόσχεται **πολύ θερμό** καλοκαίρι.

Άλλωστε η **Ισπανία** και η **Ιταλία**, τέταρτη και τρίτη οικονομία της ευρωζώνης αντίστοιχα, σε συνδυασμό με τις αδιόρατες ρωγμές που διεκδικεί – έστω χωρίς σαφήνεια και κατεύθυνση – στο Δημοσιονομικό Σύμφωνο ο επόμενος πρόεδρος της **Γαλλίας**, η πολιτική κρίση στην **Ολλανδία** και η προετοιμασία του **ΔΝΤ** για ενεργότερο ρόλο στην ευρωζώνη είναι μερικά μόνο από τα στοιχεία που συγκροτούν την έξαρση της ευρωπαϊκής κρίσης.

Το φάντασμα μιας ευρείας κοινωνικής **αναταραχής** πλανάται απειλητικό πάνω από τη Φρανκφούρτη (ΕΚΤ), τις Βρυξέλλες (Κομισιόν) και το Βερολίνο. Η κρίση χρέους, ελλειμμάτων και τραπεζών γίνεται αυτό που στις ευρωπαϊκές πρωτεύουσες απεύχονταν εξ αρχής: **πολιτική**. Ούτε ψύλλος στον κόρφο τους...

Διψούν για χρήμα

Παράλληλα όμως η ευρωπαϊκή κρίση είναι **μείζον** ζήτημα για την **παγκόσμια** οικονομία. Επομένως έχει σημασία η αντίδραση των ισχυρότερων παικτών του κόσμου. Εδώ το πρώτο στοιχείο αφορά το **G 20**, οι χώρες του οποίου, όπως και παλαιότερα είχαμε σημειώσει, **ποτέ** δεν ήταν διατεθειμένες να ρισκάρουν πραγματικό χρήμα στους ευρωπαϊκούς μηχανισμούς «σταθεροποίησης».

Αντιθέτως, προκειμένου να λειτουργήσουν, σε κάποιον βαθμό, πυροσβεστικά, προτίμησαν την οδό του ΔΝΤ, το οποίο πλέον εμφανίζεται – με 400 δισ. δολάρια για την ευρωκρίση και 1 τρισ. συνολικά – έτοιμο να αναλάβει **πολύ πιο ενεργό** ρόλο στην ευρωζώνη.

Καθώς η **απάντηση** εκ μέρους της Ευρώπης, με τα 800 δισ. ευρώ λογιστικό και όχι πραγματικό χρήμα, κρίνεται

τουλάχιστον **ανεπαρκής**, το παλαιό αίτημα των αγορών επανέρχεται δριμύτερο ύστερα από τις ενδείξεις πολιτικής αποσταθεροποίησης στην Ευρώπη.

Ποιο αίτημα; Αυτό της εγγύησης των ευρωπαϊκών χρεών **είτε** μέσω της ενεργοποίησης εργαλείων «ποσοτικής χαλάρωσης» από την ΕΚΤ – απευθείας δανεισμός κρατών, κοπή φρέσκου και λαχταριστού χρήματος – **είτε** με τη θεσμοθέτηση ευρωομολόγων. Δηλαδή με την **αλλαγή** βασικών κανόνων λειτουργίας της ευρωζώνης με επιβάρυνση και ρίσκο των πιο πλούσιων χωρών και κυρίως της Γερμανίας.

Άλλωστε η εποχή του δανεισμού με κριτήριο την εμπιστοσύνη στο ευρώ **έχει παρέλθει**. Ούτε η ευρωζώνη ούτε οι ηγέτες της έχουν πλέον «πρόσωπο» στις αγορές.

Δυστυχώς... δεν μας αφορά

Πολλοί στην Ελλάδα θεωρούν ότι μια αλλαγή πλεύσης στην ευρωζώνη, στο πλαίσιο που περιγράψαμε πιο πάνω, θα αποτελέσει ένα είδος **σωτηρίας** για την Ελλάδα. Είναι **άγνωστο** τι τους κάνει να το πιστεύουν, στον βαθμό που η χώρα μας ακόμη και σήμερα, ακόμη και στις αναλύσεις που βλέπουν χαλάρωση της λιτότητας, εξακολουθεί να θεωρείται **εξαίρεση**. Όπως άλλωστε θεωρείται και από τους ευρωκράτες εδώ και δυόμισι χρόνια...

Την ώρα που τα δύο βασικά κόμματα της χώρας «συγκρούονται σφοδρά» για το... **ντιμπέιτ**, καμιά ένδειξη δεν υπάρχει ότι η τερατώδης δημοσιονομική «προσαρμογή», όπως συμφωνήθηκε στις δύο δανειακές συμβάσεις, τα μνημόνια και τις προσαρμογές τους, θα χαλαρώσει. Ακόμη και ο **επιπλέον** χρόνος που θα δοθεί από την τρόικα για την επίτευξη της «προσαρμογής» δεν πρόκειται να αναστείλει **απολύτως κανένα** μέτρο.

Αντιθέτως τα όλο και νεότερα μέτρα θα συνεχίσουν να αποφασίζονται με ρυθμό **πολυβόλου** προκειμένου να «αντιμετωπίζουν» τις παρενέργειες των... προηγούμενων.

Δεν πρόκειται ακόμη να αναστραφεί η **ύφεση** ούτε θα αναιρεθεί η απόφαση της κατάθεσης των εσόδων του ελληνικού κράτους από

όλες τις πηγές στο περίφημο **Ταμείο για το Χρέος**. Ούτε το **ξεπούλημα** άνευ όρων ούτε ο έλεγχος των **τραπεζών** από συμφέροντα... προσκείμενα στους δανειστές.

● **Όσο** η Ελλάδα εξακολουθεί να εξυπηρετεί τα μη διαχειρίσιμα χρέη της, **όσο** φορτώνεται νέα χρέη, **όσο** πηγαίνει από «κούρεμα» σε «κούρεμα» απομειώνοντας τον εσωτερικό πλούτο για χάρη των ξένων επίσημων δανειστών, **όσο** περικόπτει κοινωνικές και επενδυτικές δαπάνες, **όσο** διαλύει την παραγωγική βάση της οικονομίας και **όσο** απαξιώνει τομείς κρίσιμους για την κοινωνική συνοχή και αναπαραγωγή, διέξοδο **δεν πρόκειται να δει**.

● **Όσο** επίσης παραμένει ο στόχος των μεγάλων οικονομιών της ευρωζώνης, με πρώτη τη Γερμανία, για τη δημιουργία μιας «**κινεζικής ενδοχώρας**» για πάμφθηνες και εξαιρετικά αποδοτικές επενδύσεις, με χώρες χωρίς κυριαρχία και εργαζόμενους χωρίς δικαιώματα, μισθούς και συντάξεις, διέξοδος **δεν υπάρχει**.

● **Όσο** ισχύουν όλα τα παραπάνω, **καμιά διέξοδος** δεν πρόκειται να υπάρξει για τον ελληνικό λαό και την ίδια τη χώρα, η οποία ταχύτατα μετατρέπεται σε **τριτοκοσμική**.

Αν στο σύνολο της ευρωζώνης οι κυβερνήσεις στρέφουν πλέον τη ματιά τους προς το **εσωτερικό** τους αναζητώντας και διεκδικώντας απαντήσεις και ρυθμίσεις **εθνικού** χαρακτήρα, μια τάση που με την έξαρση της κρίσης **θα ενδυναμωθεί**, πλέον πολιτικοί και κόμματα τού «ναι» σε όλες τις απαιτήσεις των δανειστών είναι **αναντίστοιχοι** όχι μόνο προς τις ανάγκες της χώρας, αλλά και προς το διεθνές περιβάλλον.

Σταύρος Χριστακόπουλος

Πηγή/φωτό: Το Ποντίκι